

VERZONDEN 16 JAN. 2018

Informatiebrief

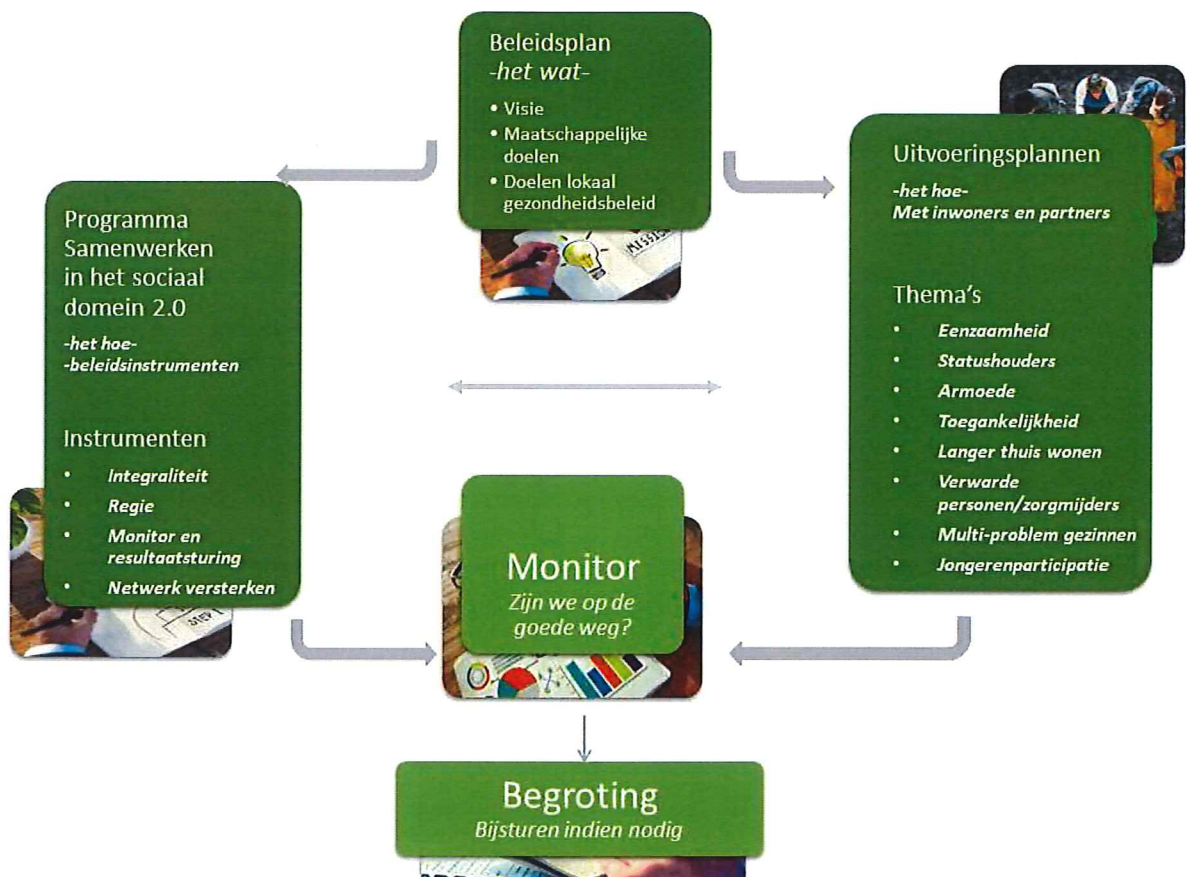
Zaaknummer: Z/17/011442
 Documentnummer: 62471
 Datum: dinsdag 9 januari 2018
 Onderwerp: Uitvoeringsplannen Sociaal Domein
 Bijlage(n): 1. *Uitvoeringsplannen Sociaal Domein*

Geachte Raad,

Sinds maart 2016 wordt er gewerkt aan de totstandkoming van een nieuw beleidsplan voor het Sociaal Domein. De gemeenteraad heeft in september 2017 het ontwerpbeleidsplan Sociaal Domein 2018 – 2021 vrijgegeven voor inspraak. Inmiddels is de inspraakperiode verstreken en is het definitieve beleidsplan in de route voor besluitvorming gebracht. Op 18 januari 2018 vergadert de commissie Mens & Samenleving over het beleidsplan en op 1 februari 2018 zal de gemeenteraad hierover een besluit nemen.

Het beleidsplan beschrijft waar de gemeente over vier jaar wil zijn op het gebied van het sociaal domein. Het geeft richting aan de wijze waarop iedereen mee kan doen in Voorschoten. Met het sociaal domein bedoelen we alles wat valt onder de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo), de Participatiewet en de Wet publieke gezondheid (Wpg).

In het beleidsplan is niet opgenomen hoe we de visie gaan bereiken. Dat is terug te vinden in de uitvoeringsplannen en het Programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0 (zie onderstaand schema).

De raad stelt het beleidsplan vast. De uitvoeringsplannen worden ter informatie aangeboden. In de Monitor kan de raad de voortgang zien en, waar nodig, kan de raad in de begroting bijsturen.

In het beleidsplan worden 8 inhoudelijke onderwerpen beschreven die de komende jaren extra aandacht nodig hebben. Deze 8 onderwerpen zijn het resultaat van een werksessie met betrokken partners. De onderwerpen zijn armoede, eenzaamheid, statushouders, langer thuis wonen, toegankelijkheid, multi problem huishoudens, zorgmijders en jongerenparticipatie. Het beleidsplan bevat de doelen die er worden gesteld voor deze onderwerpen, maar niet *hoe* deze doelen bereikt gaan worden. Deze vraag is belegd bij maatschappelijke partners en andere betrokkenen, omdat zij een belangrijke rol spelen in de uitvoering. In de tweede helft van 2017 is een proces vormgegeven waarbinnen werkgroepen aan de slag zijn gegaan met uitvoeringsplannen bij de inhoudelijke onderwerpen. In 2018 wordt op de thema's eenzaamheid en langer thuis wonen aanvullend op het huidige uitvoeringsplan extra nadruk gelegd in Voorschoten. Hierbij worden lokale maatschappelijke partners en inwoners betrokken.

De uitvoeringsplannen liggen niet voor ter besluitvorming, maar zijn het resultaat van een proces waarbij samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid uitgangspunten zijn. Door de gemeente zijn de kaders en de doelen van de onderwerpen gesteld. Met de werkgroepen zijn we er in geslaagd om acties uit te denken waarmee wordt gewerkt aan de gewenste resultaten. De in het beleidsplan gestelde doelen reiken soms verder dan de acties in de uitvoeringsplannen. De gemeente zal zich in dat geval blijven inzetten om samen met haar partners de resultaten te behalen.

Het sociaal domein is nog altijd volop in ontwikkeling en beweging. Deze periode van transformatie brengt het gehele veld in de gelegenheid om te leren van elkaar. Andere manieren van samenwerken zijn op verschillende niveaus aan de orde van de dag; zowel op casusniveau tussen professionals, als op beleidsniveau doordat de gemeente verschillende partners betreft bij de vorming en uitvoering van beleid. De voorliggende uitvoeringsplannen laten zien dat Voorschoten beschikt over vele betrokken maatschappelijke partners die zich willen inzetten voor de inwoners van Voorschoten. Deze plannen zijn op 9 januari 2018 aan de gezamenlijke commissies van de gemeenten Voorschoten en Wassenaar door de werkgroepen zelf gepresenteerd.

We zijn trots op de uitvoeringsplannen die we mogen presenteren; haalbare doelen, gedragen door maatschappelijke partners, inwoners en gemeente. Ook zijn we trots op het feit dat maatschappelijke partners samen met de gemeente bereid zijn om écht aan de slag te gaan.

We kunnen veel overlaten aan het veld, maar de gemeente heeft een belangrijke regiefunctie en moet de voortgang bewaken. Over deze voortgang zal het college de gemeenteraad jaarlijks of, indien nodig vaker, informeren.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Uitvoeringsplannen

behorend bij het beleidsplan Sociaal domein 2018 – 2019

Inhoud

Inleiding.....	2
1. Eenzaamheid	4
2. Armoede / Financiën	10
3. Toegankelijkheid	15
4. Langer thuis wonen	19
5. Verwarde personen/Zorgmijders.....	24
6. Multiproblem huishoudens	29
7. Jeugdparticipatie	34
8. Statushouders.....	39

Inleiding

In dit document leest u de uitvoeringsplannen die horen bij het beleidsplan Sociaal Domein 2018-2019. Het beleidsplan beschrijft de doelen die we in het sociaal domein willen bereiken. Daarin wordt benoemd *wat* we willen bereiken maar niet *hoe* we dat willen doen. Deze *hoe* vraag leest u in deze uitvoeringsplannen.

De uitvoeringsplannen zijn *samen* met maatschappelijke partners, belangenorganisaties en inwoners opgesteld. Deze samenwerking reikt verder dan het vragen van input. Het gaat om uitvoeringsplannen waar draagvlak wordt gecreëerd en waarbij een gezamenlijke inspanning wordt gedaan. Om dit tot een succes te maken zijn de doelen zo geformuleerd dat er gezamenlijke acties nodig zijn om ze te bereiken. De geformuleerde doelen per thema zijn niet uitputtend, maar toegespitst op de samenwerking en de invloed van anderen.

Kaders

Het beleidsplan Sociaal Domein bevat de kaders waarbinnen de uitvoeringsplannen uitgewerkt zijn. Er is sinds de decentralisaties al veel opgepakt en uitgewerkt. Dit heeft bijvoorbeeld geresulteerd in een Plan van aanpak statushouders (juni 2017), het Plan van aanpak arbeidsmarktoffensief (juli 2015) en het actieplan jeugdwerkgelegenheid (2016). Uitgangspunt bij de uitwerking van de uitvoeringsplannen is dat vooral wordt voortgebouwd op dat wat er al is.

Proces

De uitvoeringsplannen liggen niet voor ter besluitvorming. De plannen zijn het resultaat van een proces waarbij samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid uitgangspunten zijn. Bij aanvang was de intentie het beleidsplan samen met maatschappelijke partners en inwoners te schrijven. Dit bleek een stap te ver daarom zijn het beleidsplan en de uitvoeringsplannen gesplitst. De gemeente schreef het beleidsplan en de werkgroepen de uitvoeringsplannen. De in het beleidsplan gestelde doelen reiken soms verder dan de acties in de uitvoeringsplannen. Hiervoor zet de gemeente zich in om samen met haar partners de resultaten te behalen.

Met maatschappelijke partners, belangenorganisaties en andere betrokkenen is op 3 februari 2017 nagedacht welke onderwerpen de komende jaren (2018, 2019) extra aandacht nodig hebben. De onderwerpen armoede, eenzaamheid, statushouders, langer thuis wonen, toegankelijkheid, multi problem huishoudens, zorgmijders en jongerenparticipatie zijn benoemd. Inwoners, maatschappelijke partners, belangenorganisaties en medewerkers van de werkorganisatie (coördinatoren werkgroepen) vormen samen de werkgroepen. Deze werkgroepen werkten in gezamenlijke bijeenkomsten tussen juni en december 2017 aan de uitvoeringsplannen. We zijn trots op de uitvoeringsplannen die we mogen presenteren: haalbare doelen, gedragen door

maatschappelijke partners, belangenorganisaties, inwoners en gemeente. Waarbij iedereen bereid is om echt aan de slag te gaan zodat iedereen mee kan doen in onze gemeente.

Leeswijzer

Om een compleet mogelijk beeld te krijgen van wat er gebeurt op het gebied van de genoemde thema's zijn de kopjes 'We willen bereiken dat...' en 'Wat doen we al?' gekopieerd uit het beleidsplan. Daarna is per onderwerp het resultaat van de werkgroep overgenomen onder het kopje - Wat gaat de werkgroep doen?- Ook is per onderwerp beschreven 'Wat moet er verder nog gebeuren?' en 'Waar betalen we dat van?' . Hier worden de acties benoemd die nodig zijn bij doelen die verder reiken dan de uitvoeringsplannen.

1. Eenzaamheid

We willen bereiken dat...

1. Sociale vaardigheden op jonge leeftijd worden aangeleerd om eenzaamheid te voorkomen.
2. Bestrijden van eenzaamheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is.
 - a. Eenzaamheid geen taboe is; erkenning door en motivatie van betrokkene zelf is voorwaarde voor verbetering van de situatie.
 - b. Professionals en vrijwilligers in zorg en welzijn alert zijn op (dreigende) eenzaamheid en signalen oppakken.
 - c. Inwoners alert zijn op (dreigende) eenzaamheid bij inwoners in hun omgeving, dit bespreekbaar maken en initiatief nemen om eenzaamheid tegen te gaan.
 - d. Eenzame inwoners gemotiveerd worden hun talenten en ervaring (bijvoorbeeld jong ontmoet oud) in te zetten voor anderen om zo eenzaamheid te doorbreken.
3. Er een breed scala aan activiteiten is:
 - a. een breed en laagdrempelig basisaanbod van activiteiten voor risicogroepen (bijvoorbeeld ouderen, dementerenden, inwoners zonder werk, inwoners met een lichamelijke, geestelijke of verstandelijke beperking).
 - b. het aanbod van activiteiten is bekend bij een breed publiek.
4. Er ook aandacht is voor inwoners die niet (meer) deel kunnen nemen aan de activiteiten.

© Can Stock Photo

Wat doen we al?

In zowel de gemeente Voorschoten als de gemeente Wassenaar zijn veel sportverenigingen actief waar jong en oud kunnen sporten. De kerken zijn actief in het organiseren van activiteiten en in beide dorpen vinden muzikale en culturele activiteiten in verenigingsverband plaats. Ook worden in beide dorpen veel incidentele activiteiten georganiseerd. In diverse buurthuizen, verpleeghuizen en servicecentra kunnen inwoners die eenzaam zijn daarnaast terecht voor een kop koffie of een activiteit. Mensen met lichamelijke beperkingen kunnen gebruikmaken van vervoersvoorzieningen om deel te nemen aan deze activiteiten. Inwoners die niet aan bovengenoemde activiteiten deel kunnen nemen omdat zij meer ondersteuning nodig hebben om mee te doen, kunnen terecht bij dagbesteding of een beschutte werkvorm vanuit de Jeugdwet, Participatiewet, Wmo of Wlz.

Bovengenoemde activiteiten bieden inwoners de mogelijkheid om te participeren. Eenzaamheid gaat echter niet alleen over de vraag of er voldoende activiteiten in een dorp georganiseerd zijn. Eenzaamheid is een heel persoonlijk verhaal over welbevinden en geluk. Aan de werkgroep eenzaamheid nemen maatschappelijke partners en inwoners deel die samen een bijdrage willen leveren om het aantal inwoners dat eenzaam is terug te dringen. De werkgroep gaat zich hierbij richten op het voorkomen en signaleren van eenzaamheid, het afstemmen van bestaande activiteiten en zo nodig organiseren van nieuwe en het besteden van aandacht aan de ernstig eenzamen.

Wat gaat de werkgroep doen?

Te behalen resultaat: eenzaamheid verminderen. We willen het herkennen en erkennen van eenzaamheid stimuleren.

De activiteiten die we daar bij willen gaan opzetten zijn:

Acties	Actiehouder	Betrokkenen	Planning
<p>1. Een sociale kaart opzetten</p> <p>Een inventarisatie houden van organisaties en activiteiten. Alle informatie voorhanden op één plek. (Dit is de essentie van een sociale kaart)</p>	<p>Voorschoten Esther Paauw (Voorschoten Voor Elkaar)</p> <p>Wassenaar SMOW zal hierin een voorzet geven en haar bijdrage leveren.</p>	<p>Andere werkgroepen, VCW, Wassenaarse Krant, Gemeente Wassenaar</p>	<p>Eind 2018</p>
<p>2. Meer bewustwording van eenzaamheid en taboe doorbreken.</p> <ul style="list-style-type: none"> Voorlichtingen organiseren zoals "Je netwerk vergroten" "Glansrijk 	<p>Wassenaar Saskia van der Meer (SMOW)</p>	<p>Andere maatschappelijke partners, contactpersonen ontmoetingscentra, huisartsen, wijkverpleegkundigen, CJG</p>	<p>2018, 2019</p>

<p>oud worden”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vriendschapskursus. (Een vriendschapskursus blijkt effectief in het verminderen van eenzaamheid) • PR van bovenstaande. Het zou mooi zijn wanneer de gemeente een onderzoek doet naar meest effectieve vorm van campagne voeren. 			
<p>3. Vrijwilligersnetwerken activeren om mee te helpen eenzaamheidsproblematiek te signaleren en op te lossen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek doen naar welke netwerken er zijn. • Netwerkbijeenkomsten organiseren. 	<p>Hanneke de Waal, bibliotheek Voorschoten & Wassenaar</p>	<p>Lions, Rotary, buurten, sportverenigingen, wijkagent, wijkzorg etc.</p>	<p>Eind 2018</p>
<p>4. Signalering en doorverwijzing eenzaamheid verbeteren</p>	<p>Sonja Schuller (Kwadraad) SMOW</p>	<p>POH's, Huisartsen (via bestaande overlegstructuren)</p>	<p>2018, 2019</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek doen naar behoefte en effectiviteit koppelen van eenzaamheid aan loket WWZ. • SMOW onderzoekt "Welzijn op Recept" • Vervolgstap is hiervan afhankelijk. 	<p>Esther Paauw (Voorschoten Voor Elkaar)</p>		
---	---	--	--

Leden van de werkgroep:

1. Olga Werkhoven-Engberts (Locatiemanager Gemiva o.a. Zij aan Zij Voorschoten)
2. Esther Paauw (Voorschoten Voor Elkaar)
3. Ton Rueck (PCOB Wassenaar)
4. Gerda Meijer (Zonnebloem Wassenaar)
5. Paul Meltzer (Federatie van Wasseenaarse Ouderenorganisaties)
6. Sonja Schuller (Kwadraad)
7. Jolande de la Rambelje (Vrijwilligerscentrale Wassenaar)
8. Saskia van der Meer (SMOW)
9. Elly de Haan (SWZ)
10. Hanneke de Waal (bibliotheek)

Wat moet er verder nog gebeuren?

Eenzaamheid is een probleem dat voorkomt bij verschillende doelgroepen. De aanpak van eenzaamheid kent dan ook verschillende facetten, waarbij wisselende partners een rol spelen. De werkgroep eenzaamheid pakt een aantal acties op en binnen de twee gemeenten wordt een breed scala aan activiteiten en aanbod ontplooid die een bijdrage levert aan de bestrijding van eenzaamheid.

Inwoners kunnen op verschillende niveaus gebruik maken van voorzieningen:

0de lijn: algemene voorzieningen (welzijn, sport, cultuur, etc.)

1ste lijn: vrij toegankelijke voorzieningen (huisarts, maatschappelijk werk, CJG, etc.)

2de lijn: niet vrij toegankelijke maatwerkvoorzieningen (een beschikking is nodig)

Om deze voorzieningen vorm te geven en te organiseren geeft de gemeente sturing aan de inrichting van het sociaal domein. In het Programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0 is een aantal projecten ingericht die juist aan deze inrichting en sturing vorm en een stevige invulling gaan geven.

Zo is één van de doelen in het project 'Verstevigen netwerken' dat de uitgangspunten van coördinatie op de 0de, 1ste 2de lijn is geborgd:

- a) De brede welzijnsorganisatie als coördinator op de 0de en verbinding 1ste lijn
- b) Coördinatie op de 1ste lijn door ketenpartners zorg en gemeente, via een netwerkconvenant
- c) Coördinatie en toegang tot de 2de lijn bij de gemeente.

Voorbeelden van activiteiten of aanbod die op dit moment uitgevoerd worden, waar het onderwerp eenzaamheid een rol speelt:

- Preventief huisbezoeken bij ouderen
- Mogelijkheden voor vervoer van deur tot deur door middel van de Cirkelbus en de Bijbus
- Aanbieden Welzijn op recept in Voorschoten, waarbij huisartsen en praktijkondersteuners patiënten, indien mogelijk, doorverwijzen naar welzijnscoaches bij Voorschoten Voor Elkaar.
- Organiseren van ontmoetingen/bijeenkomsten, lotgenotencontacten voor kwetsbare inwoners.
- Onderzoeken van het ANWB AutoMaatje, ook als mogelijkheid tot het onderhouden of opbouwen van relaties.

Aanvullend op het reeds bestaande aanbod en de voorgenomen activiteiten zijn er nog een aantal acties waar in 2018 en 2019 vanuit de gemeente een vervolg aan zal worden gegeven.

In de lokale media worden artikelen geplaatst waarin het onderwerp eenzaamheid aandacht krijgt, met als doel het taboe te doorbreken en de problematiek bespreekbaar en herkenbaar te maken. Daarnaast worden de lezers geïnformeerd over het aanbod dat verschillende maatschappelijke hebben voor de doelgroep. In Voorschoten maakt de gemeente reeds gebruik van 1 pagina per opgave in het Seniorenmagazine, in Wassenaar biedt 'Wassenaar Plus' mogelijkheden.

In overleg met de vrijwilligerscentrales bekijken we hoe de kracht van eenzame mensen beter benut kan worden door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.

Tot slot wordt in Voorschoten in 2018 nadrukkelijk een vervolg gegeven aan de werkgroep eenzaamheid en wordt in het begin van 2018 vanuit het centrum voor Vitaliteit in Leiden onderzoekscapaciteit geboden voor een onderzoek naar eenzaam wordende ouderen.

Waar betalen we dat van?

De uitvoering van bovenstaande acties gebeurt voor het grootste deel binnen de huidige begroting. Voor het oprichten en beheren van een sociale kaart moeten aanvullende budgetten worden gezocht. Daar is in de lopende begroting vooralsnog geen rekening mee gehouden.

2. Armoede / Financiën

We willen bereiken dat...

1. Inwoners zo snel mogelijk weer naar een (betaalde) baan worden toegeleid
 - a. Inwoners zo nodig geholpen worden bij het solliciteren en het schrijven van een CV
 - b. Er lokale banen zijn voor mensen met een beperking
2. Inwoners gebruik maken van bestaande regelingen voor inkomensondersteuning
 - a. Inwoners zo nodig ondersteund worden bij het invullen van formulieren
 - b. Bestaande regelingen van bijzondere bijstand vaker gebruikt worden
 - c. Er vaker gebruik gemaakt wordt van de meerkostenregeling in de Wmo
3. Er zo min mogelijk inwoners met schulden zijn
 - a. Schulden zo snel mogelijk zichtbaar worden
 - b. Er zo snel mogelijk ondersteuning wordt geboden als een inwoner in de schulden zit

Wat doen we al?

Sinds 2015 zijn er op het gebied van werk en inkomen verschillende plannen van aanpak geschreven waarin acties zijn opgenomen die vanuit de gemeente opgepakt en gecoördineerd worden. Dit zijn:

- Plan van aanpak jeugdwerkgelegenheid 2015 - 2018
- Uitvoering beleidsplan minimabeleid
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2017-2020
- Plan van aanpak arbeidsmarktoffensief 2015-2018

Daarnaast is in september 2017 een sociale conferentie georganiseerd rondom het onderwerp armoede.

Ondanks bovenstaande plannen, blijft het hebben van schulden een probleem, dat niet altijd kan worden opgelost door de gemeente.

Wat gaat de werkgroep doen?

In onderstaand schema zijn de resultaat aangegeven waar de werkgroep in 2018 en 2019 naartoe gaat werken. Daarnaast is per resultaat een aantal acties beschreven:

Actie	Stappen	Actiehouder	Planning
1. Opzetten van een netwerk van organisaties die bezig zijn met de doelgroep (mensen met financiële problemen)	Inventariseren wat er is qua: a. Organisaties b. Bestaande overleggen en netwerken	Zeliha (Kwadraad) en Carla (SMOW)	1 ^{ste} kwartaal 2018
	Inventariseren bij bovenstaande organisaties, overleggen en netwerken waar behoefte aan is		
	Organiseren waar behoefte aan is	Werkgroep	2 ^{de} helft 2018
2. Verbeteren communicatie: bekendheid regeling	Gesprek met Sabina en Monique van de afdeling Werk & Inkomen a. Wat heb je al gedaan en wat staat nog gepland b. Tijdens het gesprek hebben wij aandacht voor:	Zeliha (Kwadraad) en Carla (SMOW)	2 ^{de} helft 2018

	<p>Logische vindplekken (school, moskee, kerk)</p> <p>Laag geletterdheid en anderstaligen</p> <p>Gebruik moderne media</p> <p>Doelgroepen (jongeren)</p> <p>Logische momenten (aanslagen)</p>		
	Volgende stap is afhankelijk van stap 1		
3. Iedereen heeft een zinvolle dag. Zinvol voor de inwoner en voor de maatschappij.	Volgen van landelijke ontwikkelingen en hierover communiceren (initiatieven elders in het land kunnen dienen als inspiratie voor lokaal op te zetten activiteiten).	Werkgroepleden	Continue proces
	Gesprek met WenI over hoe nu gewerkt wordt en waar ze tegenaan lopen (gesprek met iemand die dicht bij de politiek staat). Uitgangspunt hierbij is dat de werkgroep in gesprek gaat om, in aanvulling op de gemeentelijke dienstverlening, mogelijk oplossingen te bieden voor knelpunten in de praktijk.	Syb, Franka en Carla	2de kwartaal 2018

	Pilot starten	Nader uit te werken	2019
--	---------------	---------------------	------

Leden van de werkgroep:

1. Remmelt Kruizinga (CAW)
2. Herman de Bruijn (voedselbank)
3. Franka Vermeulen (kunst van het rondkomen)
4. Jessica de Groot (Kwadraad)
5. Zeliha Yerlikaya (Kwadraad)
6. Carla van den Berg (SMOW)
7. Mariska van Andel (SMOW)
8. Syb van Dijk (Clientenraad Wassenaar)

Wat moet er verder nog gebeuren?

In 2018 wordt er gewerkt aan de vernieuwing van het minimabeleid. Het uitgangspunt hierbij is dat wordt aangesloten bij de visie en de doelen die in het Beleidsplan Sociaal Domein 2018 – 2021 'Iedereen doet mee' zijn opgenomen.

De sociale conferentie die in september 2017 heeft plaatsgevonden heeft input opgeleverd voor dit minimabeleid. In december 2017 zijn de gemeenteraden over de verbeterpunten voor het minimabeleid geïnformeerd met een informatiebrief (Voorschoten: Z/16/3465/48827, Wassenaar: Z/16/3466/59726). De informatiebrief is voorzien van een tabel met concrete acties voor de korte termijn (2018) en de suggesties die worden meegenomen voor de lange termijn (2019 en verder).

In het kader van het communicatie-offensief om het gebruik van minimaregelingen te vergroten wordt onverminderd verder gewerkt aan het toegankelijker en begrijpelijker maken van het minimabeleid voor de doelgroep.

Waar betalen we dat van?

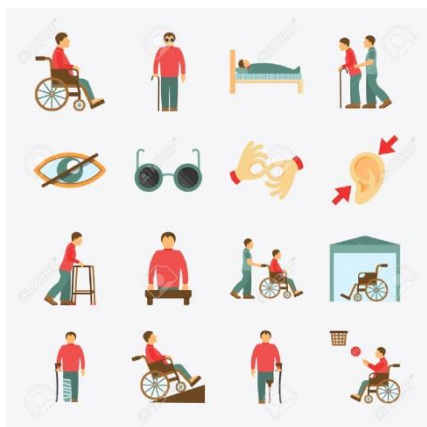
In de lopende begroting zijn middelen bestemd voor het Plan van aanpak jeugdwerkgelegenheid 2015 – 2018, Uitvoering beleidsplan minimabeleid (en de additionele Klijnsmagelden), het communicatie-offensief om het gebruik van minimaregelingen te vergroten, Beleidsplan Schuldhulpverlening 2017-2020 met aandacht voor zowel curatieve als preventieve schuldhulpverlening en het Plan van aanpak arbeidsmarktoffensief 2015-2018. Voor de voorgestelde verbeterpunten voor het armoedebeleid geldt dat de voorstellen voor de korte termijn worden uitgevoerd binnen het bestaande budget. Voor de voorstellen voor de lange termijn geldt dat wordt bekeken of deze binnen het budget passen, of dat er financiële consequenties gelden. Eventuele voorstellen hiervoor worden gedaan met het opstellen van het nieuwe beleid.

De inzet van de werkgroep richt zich onder andere op het in kaart brengen en verbeteren van de gehele keten rondom schuldenproblematiek. Hierbij is het uitgangspunt dat acties en aanbod op elkaar worden afgestemd, zodat niet op verschillende plekken hetzelfde wordt gedaan.

3. Toegankelijkheid

We willen bereiken dat...

1. Alle groepen in de samenleving zich bewust worden van het recht van mensen met een beperking om mee te doen in de samenleving, om zo een inclusieve samenleving te creëren.
2. Zoveel mogelijk informatie en voorzieningen toegankelijk zijn.

Wat doen we al?

Gemeenten zijn vanuit de Wmo verantwoordelijk om te zorgen dat iedereen in de samenleving kan meedoen. Na de ratificatie van het VN verdrag voor de rechten van mensen met een beperking in juli 2016, is deze verantwoordelijkheid nog verder toegenomen. In de gemeente Voorschoten is op 22 april 2017 een informatiebrief aan de raad gestuurd met daarin de maatregelen die de gemeente neemt in dit kader. De verbeteringen worden ingezet langs twee sporen:

- Het vergroten van de bewustwording bij inwoners en gemeenteambtenaren om te voorkomen dat inwoners met een beperking belemmeringen ondervinden.
- Het verbeteren van de toegankelijkheid om te zorgen dat inwoners met een beperking geen belemmeringen ondervinden bij de toegang tot gebouwen, voorzieningen en informatie.

Het VN verdrag is vertaald in 22 VN Standaard Regels Gelijke Kansen die gemeenten concrete aanknopingspunten bieden om samen met belangen/gehandicapttenorganisaties inclusief beleid vorm te geven. Deze 22 regels zijn ook wel bekend als Agenda 22. Eén van de 22 regels gaat over de toegankelijkheid.

In de gemeente Wassenaar is onlangs de ongehinderd app gelanceerd. Met deze app kan iedereen op ieder moment van de dag toegankelijke locaties vinden en ze zelf toevoegen en beoordelen. Het streven is om op deze manier meer locaties toegankelijk te maken. Eind 2018 zijn 50 locaties gekeurd en via de app beschikbaar.

Wat gaat de werkgroep doen?

De werkgroep Toegankelijkheid gaat in 2018 en 2019 werken aan de volgende vier resultaten die bijdragen aan de 'We willen bereiken dat...':

Resultaten	Acties	Actiehouder	Planning
1. Vergroten bewustwording	<ul style="list-style-type: none">• 1^e stap: voorbereiding voor een rondgang door de centra van de dorpen door koppels bestaande uit mensen met beperkingen en valide inwoners• Lijst maken van mensen en hiervoor uitnodigen + communicatieplan hiervoor maken.	Wijkmanager gemeente i.s.m. PGV en SGW	1 ^e kwartaal 2018 organiseren wie er mee gaan 2 ^e kwartaal uitvoering geven
	<ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke commissievergadering organiseren over het onderwerp toegankelijkheid.	Wijkmanager gemeente i.s.m. PGV en SGW	2 ^e kwartaal 2018
	<ul style="list-style-type: none">• Organiseren activiteit/training in het kader van Interne bewustwording voor ambtenaren.	Wijkmanager gemeente i.s.m. PGV en SGW	2 ^e kwartaal 2018
2. Voldoende vrije tijdsbesteding georganiseerd hebben in de gemeenten voor (met name jonge) mensen met een beperking	<ul style="list-style-type: none">• Behoeftetepeiling doen onder jonge mensen door een bijeenkomst te organiseren waarbij de werkgroepleden allemaal jonge mensen meenemen	Veronica Miltenburg (Stichting MEE)	1 ^e kwartaal 2018
	<ul style="list-style-type: none">• Afhankelijk van behoefte vervolgacties uitzetten.	werkgroep	2 ^e kwartaal 2018
3. Toegang tot winkels als je alleen bent, maar ook bij artsen,	<ul style="list-style-type: none">• Brieven opstellen voor verschillende doelgroepen	Yvonne Beauchez i.s.m. medewerker gemeente	1 ^e kwartaal 2018

fysiotherapeuten etc. (wens is om dit breder te rekken naar algemene toegankelijkheid van gebouwen)	(huisartsen en gezondheidscentra), winkeliers en Horeca. Hierin praktische voorbeelden laten zien.		
	<ul style="list-style-type: none"> Brieven rondmailen aan de leden van de werkgroep voor input 	Werkgroep	1 ^e kwartaal 2018
	<ul style="list-style-type: none"> Brieven ondertekenen met logo's van zoveel mogelijk organisaties 	Werkgroep	2 ^e kwartaal 2018
	<ul style="list-style-type: none"> Brieven versturen 	Werkgroep	2 ^e kwartaal 2018
4. Overhangende takken op het trottoir	<ul style="list-style-type: none"> Als eerste stap voor overhangende takken bekijken hoe een duidelijke, gemakkelijk toegankelijk meldpunt of app, waar je het obstakel (met foto) kunt melden kan worden gebruikt. Samenwerking onderzoeken met gemeente om de gemeente-app hiervoor te gebruiken. 	Herman de Bruijn i.s.m. wijkmanager gemeente	1 ^e kwartaal 2018 mogelijkheden bekijken
	<ul style="list-style-type: none"> Rondgang door de wijken om kaartjes te hangen aan overhangend groen om inwoners bewust te maken van de overlast, gesprek dialoog aangaan met de inwoners. 	Herman de Bruijn i.s.m. wijkmanager gemeente	3 ^e kwartaal 2018

Leden van de werkgroep:

1. Yvonne Beauchez/Collin Eisema (Platform Gehandicaptenbeleid Voorschoten)
2. Herman de Bruijn (Stichting Gehandicapten Wassenaar)

3. Veronica Miltenburg (Stichting MEE)
4. Henk Karremans (betrokken inwoner, organiseert de scootmobieltocht in Voorschoten)
5. Remmelt Kruizinga (CAW)
6. Kim de Jeu (WODV: Coördinator werkgroep toegankelijkheid)

Wat moet er verder nog gebeuren?

In de gemeente Wassenaar en Voorschoten zijn op 20 mei 2016 Toegankelijkheidsverklaringen opgesteld. De gemeentelijke websites zijn hierdoor onder andere gebruiksvriendelijker en beter toegankelijk voor verschillende doelgroepen.

In 2018 en 2019 zal extra inspanning worden geleverd om duidelijkere brieven aan inwoners te versturen. Er zal worden begonnen met de brieven die worden verstuurd rondom jeugd(hulp), Wmo en werk en inkomen.

In Voorschoten en Wassenaar gaan het Platform Gehandicaptenbeleid en de Stichting Gehandicapten Wassenaar in januari/februari 2018 samen met de afdeling burgerzaken op pad voor de toegankelijkheid van stemlokalen ten behoeve van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018.

In Voorschoten wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om de Ongehinderd App aan te schaffen.

Toegankelijkheid binnen de gemeente is een breed begrip. Hierdoor hebben verschillende ambtenaren op verschillende afdelingen en (beleids)terreinen wel te maken met vraagstukken rondom toegankelijkheid. Er bestaan trainingen die bijdragen aan de bewustwording rondom het thema toegankelijkheid in een gemeente en onderzocht zal worden of, en op welke wijze deze trainingen een plek kunnen krijgen in het interne opleidingsbeleid bij de Werkorganisatie Duivenvoorde.

Waar betalen we dat van?

Het uitvoeren van de bovenvermelde acties kunnen worden uitgevoerd binnen de lopende begroting. Enkel het eventueel aanschaffen van de Ongehinderd App in Voorschoten is nu niet begroot.

4. Langer thuis wonen

We willen bereiken dat...

1. Mensen langer in hun woning kunnen blijven wonen
 - a. Er aandacht is voor preventie (gericht op het actief blijven, een gezonde levensstijl en het voorkomen van vallen) en veiligheid.
 - b. Mensen nadenken over waar ze ouder willen worden en hier rekening mee houden bij het verbouwen van de woning of het verhuizen.
 - c. Mensen gestimuleerd worden om te verhuizen naar een geschikte woning
2. Ondersteuning die nodig is om thuis te wonen is beschikbaar
 - a. Inwoners worden ondersteund bij klusjes in- en om huis.
 - b. Inwoners kunnen ergens terecht voor activiteiten (wordt uitgewerkt in het thema Eenzaamheid).
3. De woonomgeving betrokken is
 - a. Er sterke sociale netwerken zijn.
 - b. Buurtinitiatieven die het langer thuis wonen bevorderen worden ondersteund.
4. Vervoer geen belemmering vormt om langer thuis te blijven wonen
 - a. Mogelijkheden om te ontmoeten moeten bereikbaar zijn: activiteiten en lokale vervoersvoorzieningen moeten op elkaar zijn afgestemd.

Wat doen we al?

De gemeenten hebben beide in de woonvisie 2016-2019 vastgelegd dat ze willen dat alle inwoners de mogelijkheid hebben om in de gemeenten oud te worden. Ook andere kwetsbare groepen, zoals mensen met een psychiatrische, verstandelijke of zintuiglijke beperking moeten goed, en indien mogelijk zelfstandig in de wijk, kunnen wonen.

In het verlengde daarvan zijn voor 2017-2020 in beide gemeenten prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties gemaakt. Hier zijn onder andere afspraken opgenomen over (collectieve) woningaanpassingen, het huisvesten van bijzondere doelgroepen, de toegankelijkheid en leefbaarheid.

In regionale verordeningen is vastgelegd wanneer een inwoner in aanmerking komt voor urgentie. In regio Holland

Rijnland zijn daarnaast ook afspraken gemaakt tussen zorgaanbieders en woningbouwcorporaties over het beschikbaar stellen van contingent woningen voor bijzondere doelgroepen.

De gemeente is regisseur als het om het versterken van wijknetwerken gaat. Daarbij maken we gebruik van de reeds bestaande buurtverenigingen, die in meer of mindere mate al actief zijn.

Op het gebied van vervoer hebben zowel de gemeente Wassenaar als de gemeente Voorschoten voor regionaal vervoer de Regiotaxi ingekocht. In de dorpen rijden busjes grotendeels bestuurd door vrijwilligers (de Bijbus en Cirkelbus). Er wordt regionaal gekeken naar de mogelijkheden voor verbeteringen in het doelgroepenvervoer.

Het langer thuis wonen is een gevolg van rijksbeleid en sluit aan bij wat veel mensen vandaag de dag graag willen: zo lang mogelijk zelfstandig blijven. De gemeente speelt hierin een belangrijke rol en kan sturen op een aantal randvoorwaarden die nodig zijn om het langer thuis wonen mogelijk te maken. Bij het langer thuis wonen is het belangrijk om nauwe contacten te onderhouden met het beleidsterrein wonen, omdat daar het levensloop bestendig bouwen bevorderd kan worden.

Wat gaat de werkgroep¹ doen?

Acties	Actiehouder	Betrokkenen	Planning
Wonen			
Ontmoetingsplekken in kaart brengen; In kaart brengen waar ouderen wonen;	Stichting Wassenaarse Zorgverlening (SWZ)	Buurthuizen, Servicecentra, Thuiszorgorganisaties, Federatie van Wassenaarse Ouderenorganisaties (FWO),	1 ^e helft 2018

¹ Ondanks de wens om werkgroepen voor beide gemeenten aan de slag te laten gaan, hebben in de werkgroep 'Langer thuis wonen' alleen organisaties uit Wassenaar deelgenomen. Het is niet gelukt om ook partijen uit Voorschoten aan te laten sluiten. Waar mogelijk zullen behaalde resultaten ook in Voorschoten worden uitgerold, mits er partijen bereid blijken om zich hier samen met de gemeente voor in te zetten.

		Kerken, bibliotheek, Stichting maatschappelijke ondersteuning Wassenaar (SMOW)	
<p>Burgerinitiatief ontwikkelen voor bouwen seniorenwoningen voor middeninkomens:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Groep mensen bij elkaar krijgen die dit initiatief verder vorm wil geven • Mogelijke locaties onderzoeken • Plan ontwikkelen met o.a. architect • Partij vinden die gaat bouwen 	<p>Wergroep wonen van de Federatie van Wassenaarse Ouderenorganisaties</p> <p>FWO</p> <p>Burgergroep</p> <p>Burgergroep</p> <p>burgergroep</p>	<p>Ouderenbonden , ouderenorganisaties</p>	<p>1^e helft 2018</p> <p>1^e helft 2018</p> <p>2^e helft 2018</p> <p>1e helft 2019</p> <p>2^e helft 2019</p>
Vervoer			
<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden onderzoeken voor uitrollen Automaatje • Onderzoek doen naar ruimere reserverings- en rijtijden vrijwilligersvervoer 	<p>Wergroep vervoer van de Federatie van Wassenaarse Ouderenorganisaties</p>	<p>ANWB, SMOW, Vrijwilligerscentrale Wassenaar</p> <p>Wergroep vervoer van de FWO</p>	<p>2^e helft 2018</p> <p>1^e helft 2019</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek doen naar (gezonde) leefstijl onder 67 plussers • Onderzoek doen naar lokaal aanbod over gezonde leefstijl • Informatie verstrekken over aanbod op gezonde leefstijl en valpreventie 	GGD	Buurthuizen, Ziektekostenverzekeraars, SMOW en FWO	1 ^e helft 2018 1 ^e helft 2018 2018 en 2019

Leden van de werkgroep:

1. Wil Schelhaas (Federatie Wassenaarse Ouderenorganisaties)
2. Tinie van der Heiden (Federatie Wassenaarse Ouderenorganisaties)
3. Elly Glerum (GGD Haaglanden)
4. Elly de Haan (SWZ)
5. Elise Bogers (SMOW)

Wat moet verder nog gebeuren?

Er is in 2016 in Wassenaar een bijeenkomst georganiseerd om mensen aan het denken te zetten over verhuizen of blijven wonen en aanpassen. In aanvulling daarom is samen met de SMOW, FWO en de woningbouwcorporaties een brochure gemaakt. In 2018 wordt dit in Voorschoten gedaan in samenwerking met Voorschoten Voor Elkaar de woningbouwcorporaties en de VOV.

In Wassenaar is vanuit de samenwerking tussen de Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar, de Federatie Wassenaarse Ouderenbonden en Stichting Vitaliteit en Veiligheid voor Senioren een subsidieaanvraag ingediend voor het project Vitaal en Veilig Wonen. Gebaseerd op eerder geboekte resultaten door de Stichting Vitaliteit en Veiligheid voor Senioren is een integrale aanpak ontwikkeld voor het versterken van de vitaliteit van de senioren

met een specifieke focus op valpreventie, eenzaamheid en bevorderen van sport- en beweegdeelname. Deze subsidieaanvraag wordt in het komende jaar besproken met meerder partijen in het veld. Ook in Voorschoten wordt gezocht naar draagvlak.

De GGD heeft een taak in het geven van voorlichting over een gezonde leefstijl en het bestrijden van eenzaamheid.

In Haaglanden bestaat een doorstroommakelaar die samen met mensen de voor- en nadelen van het verhuizen op een rijtje kan zetten en kan helpen met het organiseren van de verhuizing.

Via de Wmo kan men in aanmerking komen voor woningaanpassingen of een verhuiskostenvergoeding.

De Vrijwilligerscentrale Wassenaar heeft een klussendienst en in Voorschoten kunnen inwoners voor kleine klusjes terecht bij Voorschoten Voor Elkaar, het repaircafe of de Vriendendienst.

Om de wijk- en buurtverenigingen en de andere voorliggende voorzieningen met elkaar te verbinden is de gemeente in 2016 gestart met 'Wassenaar zijn we samen'. In 2018 zal ook 'Voorschoten zijn we samen' worden gestart, in samenwerking met Voorschoten Voor Elkaar. Verder zal in Voorschoten in 2018 een nadrukkelijk vervolg worden gegeven op de activiteiten van de werkgroep.

Binnen Wassenaar rijdt de BIJbus met een aantal bussen. De BIJbus rijdt ook naar een beperkt aantal vaste bestemmingen buiten Wassenaar. De bussen rijden op maandag tot en met zaterdag van 9.00 – 12.00 uur en van 13.00 – 17.00 uur. Op dinsdag en donderdag wordt er ook in de avonden gereden. In Voorschoten rijdt de Cirkelbus binnen Voorschoten en naar een beperkt aantal bestemmingen daarbuiten. De Cirkelbussen rijden op werkdagen van 9.00 – 17.00 uur.

In Wassenaar is de Lokale Alliantie Wassenaar (LAW) actief op het gebied van bestrijding van ouderenmishandeling. Een onderdeel van de aanpak van de LAW is een pilot om samen met eerstelijns professionals van Veilig Thuis, politie en waar mogelijk anderen, te experimenteren met mediation bij vermoedens van financiële uitbuiting. Deze pilot is nog in ontwikkeling.

Waar betalen we dat van?

De kosten voor de verschillende acties op dit punt kunnen bekostigd worden uit de lopende begroting. Een deel valt binnen Programma 6 Sociaal Domein, en de werkzaamheden van de GGD vallen binnen Programma 7 Volksgezondheid.

5. Verwarde personen/Zorgmijders

We willen bereiken dat...

1. Er preventief gewerkt gaat worden. Het is voor deze doelgroep belangrijk dat er tijdig zorg geboden wordt en niet dat er gewacht wordt totdat de situatie al is geëscaleerd.
2. Signalen van partners en inwoners tijdig worden opgepakt en geborgd worden.
3. Partners en inwoners de doelgroep herkennen.

Wat doen we al?

Verwarde personen en zorgmijders betreffen vaak complexe casussen met meervoudige problematiek, en vragen om een aanpak die afwijkt van reguliere regelgeving. In het Programma Samenwerken in het Sociaal Domein 2.0 worden interne processen en technieken bekeken en waar nodig aangepast, zodat passende ondersteuning mogelijk wordt. Voor de onderwerpen Verwarde personen en zorgmijders (signaleringsoverleg) zijn dat bijvoorbeeld convenanten met netwerkpartners (zie ook de te behalen resultaten van de werkgroep) en een integrale intake. Per 1 oktober 2018 is een sluitende aanpak voor deze doelgroep verplicht. De gemeente zal hier zorg voor dragen.

De werkgroep die zich met verwarde personen bezig gaat houden, gaat met name kijken naar hoe ervoor gezorgd kan worden dat inwoners tijdig zorg krijgen. Daarnaast zal deze werkgroep gevraagd worden om input te leveren voor de onderwerpen van het Programma.

Wat gaat de werkgroep doen?

De werkgroep Verwarde personen/zorgmijders¹ heeft een aantal resultaten benoemd en voorzien van acties die bijdragen aan het te behalen resultaat.

Resultaat: Binnen het netwerk zijn er twee convenanten aanwezig, waardoor informatie deling tussen de verschillende hulpverleners/organisaties/ketenpartners/betrokkenen mogelijk is.

De twee convenanten waarover wij spreken:

- Verwarde personen; een wettelijke verplichting welke op 1 oktober 2018 gereed moet zijn.
- Zorgmijders (signaleringsoverleg Wassenaar en zorg en overlast overleg Voorschoten).

	Actie	Actiehouder	Betrokkenen	Planning
1.	Aanhaken op de ontwikkeling van het convenant	Daniella Rui	Betrokken beleidsmedewerker afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling	Z.S.M.
2.	Alle betrokken organisaties controleren het convenant en ondertekenen deze	Alle organisaties	Beleidsmedewerker afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling en alle betrokken organisaties	Voor oktober 2018
3.	Overlegvormen kunnen doorgang vinden, informatie kan gedeeld worden.	GGD		

Resultaat: Het netwerk werkt op casusniveau samen (volgens 1 plan)²

	Actie	Actiehouder	Betrokkenen	planning
--	-------	-------------	-------------	----------

² Wordt meegenomen in de projecten vanuit het programma

1.	Professionals werken volgens 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur	Gemeenten Voorschoten en Wassenaar	Projecten vanuit het programma	In overeenstemming met de planning van het Programma
2.	Casus- en procesregisseur benoemen	Gemeenten Voorschoten en Wassenaar	Projecten vanuit het programma	In overeenstemming met de planning van het Programma
3.	Collegiaal sparren op expertise ³	De werkgroep	Netwerken van Voorschoten en Wassenaar	1 ^{ste} & 2 ^{de} kwartaal 2018
4.	Collegiaal sparren in algemene zin	De werkgroep	De netwerken van Voorschoten en Wassenaar	1 ^{ste} & 2 ^{de} kwartaal 2018
5.	Preventiever werken (elkaar eerder in het hulpverleningstraject informeren en consulteren)	De werkgroep	De netwerken van Voorschoten en Wassenaar	1 ^{ste} & 2 ^{de} kwartaal 2018
6.	De leefomgeving van de inwoner betrekken bij de hulpverlening	Gemeenten Voorschoten en Wassenaar	Projecten vanuit het programma	In overeenstemming met de planning van het Programma

Resultaat: Het netwerk heeft kennis van elkaars werkterrein				
	Actie	Actiehouder	Betrokkenen	planning
1.	Bewust werkplekken opzoeken waar meerdere disciplines/organisaties werken	De werkgroep	Netwerken van Voorschoten en Wassenaar	1 ^{ste} & 2 ^{de} kwartaal 2018

³ Sparren kan plaatsvinden op twee manieren. 1) elkaar bevragen om een denkproces op te starten bij de vraagsteller. 2) Pasklare antwoorden geven aan de vraagsteller, zodat deze verder kan.

2.	Grenzen bepalen (werkafbakening)	De werkgroep	Netwerken van Voorschoten en Wassenaar	1 ^{ste} & 2 ^{de} kwartaal 2018
3.	Minder vanuit de eigen koker gaan werken; zoek de samenwerking op.	De werkgroep	Netwerken van Voorschoten en Wassenaar	1 ^{ste} & 2 ^{de} kwartaal 2018

Leden van de werkgroep:

1. Joyce Gieselbach (LIMOR)
2. Linda van 't Wout (Politie)
3. Lea Fasseur (Woningbouw vereniging de Sleutels)
4. Marianne van der Plas (WODV – WMO consulent)
5. Dana Stolk (Stichting MEE)
6. Bert Koekkoek (GGZ Rivierduinen)
7. Kirsten Rozenbroek (Kwadraad)

Wat moet er verder nog gebeuren?

De onderwerpen Verwarde personen/zorgmijders en Multiproblem huishoudens richten zich in de praktijk met name op de samenwerking tussen de verschillende betrokken partners in het netwerk. Om casuïstiek rondom verwarde personen en multiproblem huishoudens effectief en efficiënt op te pakken is integraal werken van belang. De werkwijze van partners sluit daarbij direct aan op de werkwijze van de gemeentelijke ondersteuning en andersom. Daar ontstaat ook het duidelijke verband tussen de werkgroepen Verwarde personen / zorgmijders en Multiproblem huishoudens én de projecten 'Regie', 'Integraliteit' en 'Verstevigen netwerken' uit het programma Samenwerken in het Sociaal Domein 2.0. Voor al deze onderwerpen geldt dat er op het gebied van samenwerking en afstemming al veel gebeurt:

- Aanmeldoverleg 18-; met meerdere disciplines naar een aanmelding kijken en gezamenlijk bepalen welke hulp er ingezet zal gaan worden.
- Signaleringsoverleg/zorg en overlast overleg; de GGD zit dit overleg voor en alle betrokken instanties en professionals zijn hierbij aanwezig of worden op de hoogte gehouden. Dit overleg richt zich op zorgmijders en multi problem casuïstiek

- Diverse pilots binnen het 18+ netwerk om integraal samen te werken en meer kennis te krijgen van elkaars werkwijzen. Zowel medewerkers van de gemeente als van externe partijen zijn hierbij betrokken.
- Gebruik maken van flexplekken bij de verschillende organisaties/gemeenten/CJG's

Ontwikkelingen zijn gericht op verbeteringen, voortbouwend op bestaande samenwerkingen en verbanden. In de komende jaren wordt ontwikkeling gestimuleerd en ondersteund door:

- Het faciliteren van gezamenlijke activiteiten/plekken/ruimtes.
- Professionals de ruimte te geven om gezamenlijk naar casuïstiek te kijken. Doordat iedereen een groot percentage aan productie moet draaien, kan er gekeken worden naar mogelijkheden om dit te compenseren.
- Collegiaal te sparren; het bevragen van een interne of externe professional om mee te kijken naar jouw vraagstuk. Dit bevordert samenwerking, inzicht in elkaars werkwijze en een denkproces verder op gang te helpen.

Waar betalen we dat van?

De hierboven beschreven acties en ontwikkelingen worden gefinancierd uit de lopende begroting. Wanneer blijkt dat voor de continuïteit of de doorontwikkeling in de toekomst aanvullende middelen nodig zijn, zal hiervoor een voorstel bij de raad worden ingebracht.

Er is eind 2017 een poging gedaan voor een subsidie bij ZonMW voor het opstellen van een plan van aanpak voor ketensamenwerking. De uitslag hiervan is nog niet bekend.

6. Multiproblem huishoudens

We willen bereiken dat...

1. Er een eerdere en betere signalering plaatsvindt. Wat zijn de voorspellers en wanneer komt deze doelgroep in beeld. Wie kan op deze momenten handelen en wat kunnen we doen om situaties tijdig aan te pakken.
2. Er meer betrokkenheid en samenwerking is met partners die deze gezinnen buiten het zorgcircuit treffen zoals scholen en sportverenigingen.
3. De ondersteuning leidt tot afname van problemen op verschillende leefgebieden en leidt tot toename van zelfstandigheid.

Wat doen we al?

Multiproblem gezinnen betreffen complexe casussen met meervoudige problematiek, en vragen om een aanpak die afwijkt van reguliere regelgeving. In het Programma Samenwerken in het Sociaal Domein 2.0 worden interne processen en technieken bekeken en waar nodig aangepast, zodat passende ondersteuning mogelijk wordt. Voor multiproblem gezinnen is het bijvoorbeeld van belang dat er convenanten zijn met netwerkpartners (zowel geïnitieerd door CJG als signaleringsoverleg) en dat er werkafspraken komen waardoor uitvoering wordt gegeven aan het principe 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur. Ook een integrale aanpak is voor deze doelgroep belangrijk. Per 1 oktober 2018 is een sluitende aanpak voor deze doelgroep verplicht. De gemeente zal hier zorg voor dragen.

Wat gaat de werkgroep doen?

De werkgroep Multi Problem huishoudens⁴ heeft een aantal resultaten benoemd en voorzien van acties die bijdragen aan het te behalen resultaat.

Resultaat: Het netwerk heeft kennis van elkaars werkterrein				
	Actie	Eigenaar	Betrokkenen	Planning
1.	In elkaars buurt werken	De werkgroep	De netwerken van Voorschoten en Wassenaar	z.s.m.
2.	Voorlichting geven aan scholen en sportclubs	De werkgroep	De netwerken van Voorschoten en Wassenaar	2 ^{de} kwartaal van 2018
3.	Aanmeldoverleg 18+	De gemeente	Projecten vanuit het programma	In overeenstemming met de planning van het Programma
4.	Aanmeldoverleg 18- bekijken ⁵	De gemeente	Projecten vanuit het programma	In overeenstemming met de planning van het Programma
5.	Grenzen bepalen (werkafbakening)	De werkgroep		

Resultaat: Het netwerk werkt volgens 1 plan ⁶				
	Actie	Eigenaar	Betrokkenen	Planning
1.	1H,1P,1R	De gemeente	Projecten vanuit het programma	Projectplanning

⁴ Voor de werkgroep Multi problem huishoudens en de werkgroep verwarde personen/zorgmijders bleek tijdens het traject dat er veel overeenkomsten zijn in de doelen en acties die zij nastreven. Daarnaast werd zichtbaar dat zij veelal dezelfde behoeften hebben als de gemeenten, om te bereiken dat professionals in het netwerk integraal kunnen samenwerken. In het programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0; het programma dat de gemeente opstart om de doelen in het sociaal domein te bereiken, wordt binnen de projecten regie en integraliteit soms aan dezelfde acties gewerkt. In dat geval is de planning van het programma bepalend. Toch kiezen we er voor om de onderwerpen en werkgroepen niet helemaal in elkaar op te laten gaan, omdat de werkgroepen in het uitvoeringsplan acties hebben opgenomen waaraan zij een bijdrage willen leveren. Hiermee zijn dat niet alleen acties van de gemeente, maar ook van verschillende maatschappelijke partners; een belangrijke voorwaarde op werkwijzen in de praktijk aan te passen en op elkaar af te stemmen!

⁵ De 18- netwerken bekijken en behouden wat er goed gaat.

⁶ Gaat terugkomen in het project regie in het Programma Samenwerken in het sociaal domein.

2.	Intake- en vraagverduidelijkingsgesprekken zijn in beeld van de netwerkpartners	De werkgroep	De netwerken van Voorschoten en Wassenaar	1 ^{ste} & 2 ^{de} kwartaal 2018
2.	Collegiaal sparren op expertise ⁷	De werkgroep	De netwerken van Voorschoten en Wassenaar	1 ^{ste} & 2 ^{de} kwartaal 2018
3.	Collegiaal sparren in algemene zin	De werkgroep	De netwerken van Voorschoten en Wassenaar	1 ^{ste} & 2 ^{de} kwartaal 2018
4.	Alle aanmeldingen “wegen” in het aanmeldoverleg.	De werkgroep	CJG netwerken van Voorschoten en Wassenaar	z.s.m.

Resultaat: Het netwerk heeft afspraken over regie ⁸				
	Actie	Eigenaar	Betrokkenen	Planning
1.	Tijd	De gemeente	Projecten vanuit het programma	Projectplanning
2.	Wanneer op- en afschalen?	De gemeente	Projecten vanuit het programma	Projectplanning
3.	Werken volgens 1 methode	De gemeente	Projecten vanuit het programma	Projectplanning
4.	AVE model	De gemeente	Projecten vanuit het programma	Projectplanning
5.	Doorgeven van de opschaling per organisatie	werkgroep		z.s.m.

⁷ Sparren kan plaatsvinden op twee manieren. 1) elkaar bevragen om een denkproces op te starten bij de vraagsteller. 2) Pasklare antwoorden geven aan de vraagsteller, zodat deze verder kan.

⁸ Gaat terugkomen in het project regie.

Leden werkgroep:

1. Josien Kooloos (Kwadraad)
2. Rike de Groot (Kwadraad)
3. Dana Stolk (MEE ZHN)
4. Dio Lessing (W&I)
5. Jacolien Hofman (Jeugdformaat)
6. Ivo van Scheppingen (WMO)
7. Gerda Meijer (ACT – coördinator van de werkgroep)

Wat moet er verder nog gebeuren?

De onderwerpen Verwarde personen / zorgmijders en Multiproblem huishoudens richten zich in de praktijk met name op de samenwerking tussen de verschillende betrokken partners in het netwerk. Om casuïstiek rondom verwarde personen en multiproblem huishoudens effectief en efficiënt op te pakken is integraal werken van belang. De werkwijze van partners sluit daarbij direct aan op de werkwijze van de gemeentelijke ondersteuning en andersom. Daar ontstaat ook het duidelijke verband tussen de werkgroepen Verwarde personen / zorgmijders en Multiproblem huishoudens én de projecten 'Regie', 'Integraliteit' en 'Verstevigen netwerken' uit het programma Samenwerken in het Sociaal Domein 2.0. Voor al deze onderwerpen geldt dat er op het gebied van samenwerking en afstemming al veel gebeurd:

- Aanmeldoverleg 18-; met meerdere disciplines naar een aanmelding kijken en gezamenlijk bepalen welke hulp er ingezet zal gaan worden.
- Signaleringsoverleg/zorg en overlast overleg; de GGD zit dit overleg voor en alle betrokken instanties en professionals zijn hierbij aanwezig of worden op de hoogte gehouden. Dit overleg richt zich op zorgmijders en multi problem casuïstiek
- Diverse pilots binnen het 18+ netwerk om integraal samen te werken en meer kennis te krijgen van elkaars werkwijzen. Zowel medewerkers van de gemeente als van externe partijen zijn hierbij betrokken.
- Gebruik maken van flexplekken bij de verschillende organisaties/gemeenten/CJG's

Ontwikkelingen zijn gericht op verbeteringen, voortbouwend op bestaande samenwerkingen en verbanden. In de komende jaren wordt ontwikkeling gestimuleerd en ondersteund door:

- Het faciliteren van gezamenlijke activiteiten/plekken/ruimtes.
- Professionals de ruimte geven om gezamenlijk naar casuïstiek te kijken. Doordat iedereen een groot percentage aan productie moet draaien, kan er gekeken worden naar mogelijkheden om dit te compenseren.
- Collegiaal sparren; het bevragen van een interne of externe professional om mee te kijken naar jouw vraagstuk. Dit bevordert samenwerking, inzicht in elkaars werkwijze en een denkproces verder op gang te helpen.

Om signalering in een vroeg stadium te stimuleren wordt er in 2018 gestart met het in kaart brengen van de kwetsbare huishoudens in de beide gemeenten. Er wordt gewerkt aan een definitie; 'over wie hebben we het eigenlijk?' en van daaruit wordt ingeschat hoe groot de groep is, wat zijn de kenmerken en is het mogelijk om deze inwoners eerder te vinden?

Waar betalen we dat van?

De hierboven beschreven acties en ontwikkelingen worden gefinancierd uit de lopende begroting. Wanneer blijkt dat voor de continuïteit of de doorontwikkeling in de toekomst aanvullende middelen nodig zijn, zal hiervoor een voorstel bij de raad worden ingebracht.

Er is eind 2017 een poging gedaan voor een subsidie bij ZonMW voor het opstellen van een plan van aanpak voor ketensamenwerking. De uitslag hiervan is nog niet bekend.

7. Jeugdparticipatie

We willen bereiken dat...

1. Preventieve voorzieningen (op het gebied van gezondheid en zorg) goed aansluiten bij de spelende problematiek, ook zoals die ervaren wordt door de jongeren zelf.
2. Er meer verbinding is tussen jong en oud, bijvoorbeeld d.m.v. gezamenlijke activiteiten, de vorm hiervoor dient in overleg met jongeren en ouderen bedacht te worden, zodat men van elkaar kan leren en elkaar kan helpen.
3. Er een duidelijke website is met informatie voor jongeren, meer inzet op sociale media, communicatie van de gemeente meer aan laten sluiten bij jongeren.
4. Er voldoende gevarieerde activiteiten zijn voor de jongeren (in overleg natuurlijk).
5. Er niet alleen vanuit de zorgvraag naar jongeren gekeken wordt, maar ook naar de talenten. Jongeren worden ondersteund om zich maximaal te ontwikkelen.

Wat doen we al?

In Wassenaar en in Voorschoten is de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk actief. Het jongerenwerk heeft twee belangrijke functies. Zij leggen enerzijds contact met jongeren op straat om wensen en eventuele problemen in kaart te brengen en ontwikkelen anderzijds talenten.

In Wassenaar is daarnaast Talentum actief. Talentum zoekt naar mogelijkheden voor het vormen van een sluitend netwerk als het gaat om het optimaliseren van opvoedingsmogelijkheden en het bieden van ontwikkelingsmogelijkheid aan kinderen en jongeren. Daarnaast zorgt Talentum voor een vraaggericht en evenwichtig aanbod van schoolse- en niet-schoolse activiteiten op het gebied van: zorg, welzijn, cultuur, duurzaamheid, techniek en sport.

Om jongeren in Voorschoten en Wassenaar actief mee te laten denken, is eind 2016 Jeugd Vertegenwoordigd ingericht. Jeugd Vertegenwoordigd is er voor jongeren en bestaat uit jongeren die vinden dat zij mogen meepraten over hun eigen leer-, leef- en werkomgeving. Of over de trajecten die hen worden aangeboden als ze geen werk kunnen vinden.

Binnen het thema integraliteit van het Programma, wordt speciale aandacht besteed aan het goed aansluiten van de voorzieningen voor de leeftijdsgroep 18- en 18+, zodat er geen jongeren tussen wal en schip vallen.

De werkgroep jongerenparticipatie richt zich op de informatievoorziening voor jongeren, de (gewenste) activiteiten en talentenontwikkeling.

Wat gaat de werkgroep doen?

In dit uitvoeringsplan wordt concreet uitgewerkt welke acties we gaan ondernemen om de resultaten te bereiken. De werkgroep heeft drie resultaten benoemd en uitgewerkt.

Resultaat: Het preventieve aanbod vanuit het CJG sluit goed aan bij de wensen van kinderen en jongeren zelf en belangrijke partners zoals de scholen				
	Actie	Eigenaar	Betrokkenen	Planning
1.	<ul style="list-style-type: none"> Jongerenwerk en Halt benaderen samen alle scholen, om te kijken welke behoeften zij hebben aan preventieve inzet 	JJW	JJW Halt Berty Koemans (onderwijsbeleid) Karen Schuemie (jeugdbeleid) Kwadraad Scholen BO en VO	Inventarisatie behoeften eerste helft 2018, start met aangepast aanbod schooljaar 2018-2019
2.	<ul style="list-style-type: none"> Manier ontwikkelen om te achterhalen waar jongeren zelf behoefte aan hebben (data analyses, interviews met jongeren) 	JJW	JJW Jeugd vertegenwoordigd (maar ook breder) Jongerenadvies raden van zorginstellingen CJG	Eerste helft 2018 onderzoeken hoe we dit kunnen doen en dit ook uitvoeren

Resultaat: Er is meer verbinding tussen jong en oud				
	Actie	Eigenaar	Betrokkenen	Planning
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Verkennen van vraag naar en mogelijkheden voor verbinding, JJW en SMOW en Voor Elkaar. • Kijken met jongeren waar behoefte aan is 	JJW	JJW SMOW/ Voor elkaar Buurtverenigingen Jongeren (Jeugd Vertegenwoordigd, maar ook breder)	Inventarisatie mogelijkheden, eerste kwartaal 2018
2.	<ul style="list-style-type: none"> • 2 activiteiten voor jongeren en ouderen samen 	JJW	JJW SMOW/ Voorschoten Voor Elkaar Buurtverenigingen Jongeren (Jeugd Vertegenwoordigd, maar ook breder)	2018

Resultaat: Betere communicatie tussen de gemeente en de jeugd				
	Actie	Eigenaar	Betrokkenen	Planning
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Er een duidelijke website is met informatie voor jongeren (oa thema 18-/18+) 	JJW	CJG KCC gemeente	2018

2.	<ul style="list-style-type: none"> Meer en betere (effectievere) inzet op sociale media 	JJW en CJG		2018
3.	<ul style="list-style-type: none"> Communicatie van de gemeente meer aan laten sluiten bij jongeren 	Communicatie JJW		2018 - 2019
4.	<ul style="list-style-type: none"> Mogelijkheid onderzoeken van jongerenparticipatie samen met scholen (bijv. als project voor maatschappij wetenschap) 	JJW VO scholen		2018 - 2020

Leden van de werkgroep:

1. Lobke Boerefijn (Stichting jeugd- en jongerenwerk Midden Holland)
2. Martin van Keulen (Stichting jeugd- en jongerenwerk Midden Holland)

Wat moet er verder nog gebeuren?

Jeugd- en jongerenwerk heeft regelmatig gesprekken met jongeren over wat er in het dorp wel of niet te doen is om te zorgen dat er gevarieerde activiteiten voor jongeren zijn die aansluiten bij hun wensen. Jeugd Vertegenwoordigd geeft zelf gevraagd en ongevraagd advies over dit onderwerp.

In het jongerenwerk wordt uitgegaan van de kracht en talenten uit en worden niet alleen de problemen benoemd.

Het Actieplan jeugdwerkgelegenheid is erop gericht op jongeren aan te spreken op hun mogelijkheden en ze te stimuleren tot ontwikkeling.

Waar betalen we dat van?

Uitvoering van de beschreven acties en activiteiten vindt plaats binnen Programma 6 in de begroting. Ook voor het Actieplan Jeugdwerkgelegenheid zijn reeds middelen begroot.

8. Statushouders

We willen bereiken dat...

1. Statushouders en hun gezinnen in de eerste periode van hun vestiging maatschappelijk begeleid worden om succesvolle integratie te bewerkstelligen:
 - a. Verbinden van de maatschappelijke begeleiding van Vluchtelingenwerk aan duurzame lokale initiatieven van bijvoorbeeld serviceclubs, de sportverenigingen en welzijn.
 - b. Extra inzet bij financiën om schulden te voorkomen.

Wat doen we al?

In juni 2017 is het 'Plan van aanpak integratie en participatie statushouders' door de gemeenteraden vastgesteld. Daarin is een aantal acties opgenomen die vanuit de gemeente worden opgepakt:

1. Met betrekking tot statushouders wordt zo vroeg mogelijk ingezet op een perspectief op werk met als doel mensen eerder zelfredzaam en uitkeringsonafhankelijk te maken:
 - a. Er is een verlengde intake bij Werk & Inkomen waar wordt ingezet op participatie door middel van bijvoorbeeld werkstages, vrijwilligerswerk en waar mogelijk betaald werk. Uitgangspunten hierbij zijn de talenten en mogelijkheden van de statushouder.
 - b. Er worden, in samenwerking met ondernemers, trajecten ontwikkeld voor begeleiding naar werk met extra taalondersteuning.
2. Jeugdige statushouders worden ondersteund waardoor zij zo snel mogelijk instromen in het reguliere onderwijs:
 - a. Door actief monitoren van de instroom zijn kinderen snel in beeld bij instanties zoals het CJG, VVE en het onderwijs.
 - b. Met scholen in het Primair Onderwijs worden afspraken gemaakt over de mogelijkheden van extra taalondersteuning bij statushouders in de leeftijd 4 – 12 jaar.
 - c. Statushouders vanaf 18 jaar worden begeleid bij taal en opleiding door middel van een scholingstraject.⁹

⁹ Jongeren tussen de 12 en 18 jaar gaan naar de schakelklas tot het moment waarop zij de Nederlandse taal beheersen en naar een reguliere middelbare school kunnen.

Wat gaat de werkgroep doen?

Het onderwerp statushouders is op 3 februari tijdens de focusdag in zowel de gemeente Wassenaar als de gemeente Voorschoten genoemd als onderwerp waar extra aandacht voor nodig is. Het onderwerp statushouders is daarom benoemd als een inhoudelijk onderwerp waar een werkgroep mee aan de slag gaat.

De werkgroep is op 12 september bij elkaar gekomen en kwam tot de conclusie dat de doelgroep statushouders eigenlijk te maken heeft met alle inhoudelijke onderwerpen die een plek hebben gekregen in het beleidsplan. Zo hebben (sommige) statushouders financiële problemen en zijn (sommige) statushouders eenzaam. De werkgroep adviseerde daarom om voor het onderwerp statushouders gebruik te maken van de andere werkgroepen, om op die manier de verbinding te krijgen.

Tijdens het gesprek dat met de andere werkgroepen op 27 november over de doelgroep statushouders gevoerd is, bleek dat veel organisaties zich betrokken voelen. Veel inwoners van Wassenaar en Voorschoten willen graag de helpende hand reiken en doen dat ook. Waar actieve inwoners en maatschappelijke organisaties tegenaan lopen is dat er nog geen gezamenlijke visie is op hoe we het meest effectief deze kwetsbare groep helpen. Ook willen we elkaar versterken en is het goed van elkaar te weten waar nu de kracht zit van welke organisatie of inwoner en hoe we gebruik kunnen maken van elkaars kracht.

De werkgroep statushouders komt aan het begin van het nieuwe jaar (2018) weer bijeen om de input van de werkgroepen te verwerken en verdere afspraken te maken. Leden van de andere werkgroepen zijn uitgenodigd om hierbij aan te sluiten. De werkgroep zal beginnen met na te gaan hoe organisaties en actieve inwoners elkaar kunnen leren kennen en weten wie wat doet. Vervolgens zal de werkgroep ingaan op de wens om beter met elkaar samen te werken.

Wat moet er verder nog gebeuren?

Naast de acties die onderdeel uitmaken van het 'plan van aanpak integratie en participatie statushouders' en het stimuleren van een verbeterde (keten)samenwerking met de maatschappelijke partners waar de werkgroep zich op gaat richten zijn geen aanvullende acties nodig. Er zal bijzondere aandacht zijn voor de samenwerking en afstemming tussen de ondersteunende organisaties in de begeleiding van een casus, zoals de woningbouwvereniging, vluchtelingenwerk en de afdeling Werk & Inkomen.

Waar betalen we dat van?

De financiering van deze activiteiten verloopt via de RMBA gelden en de tijdelijke (2016 en 2017) decentralisatie uitkering voor verhoogde asielinstroom. Vanaf 2018 wordt achteraf via een decentralisatie-uitkering de Rijksbijdrage voor maatschappelijke begeleiding uitgekeerd.